

OULUN YLIOPISTO
UNIVERSITY of OULU
1958 ■■■ 2008

Liisa Marjamaa-Mankinen

Kajaanin opettajankoulutusyksikön yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen verkostot

OULUN YLIOPISTO

Kajaanin yliopistokeskus

Syksy 2008

SISÄLTÖ

1	YHTEENVETO.....	1
1.1	KYTKE 2005 –verkoston mukanaan tuomia mahdollisuuksia Kainuun yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämiseksi	2
1.2	Kajaanin yliopistokeskuksen yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen osaamisen ja verkostoitumisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämistyöhön liittyen	5

LIITTEET

- Liitteet 1a-g: Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken
- Liite 2: Toimijoiden (n=25 ja n=7) laatima Kainuun yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen swot

1 YHTEENVETO

Euroopan unionin ja kansallisen tason yrittäjyyskasvatuksen tilaan kohdistuneiden asiantuntijaryhmien työskentelyn ja tutkimusten (esim. OPM julkaisut 22:2006 ja 28:2007) tuloksena on havaittu suoritettujen ohjaustoimenpiteiden riittämättömyys toiminnan kehittämisen suhteen.

Luokanopettajankoulutustehtävänsä mukaisesti Kajaanin yliopistokeskuksen opettajankoulutusyksikön on perustehtävässään otettava huomioon EU:n strategisia linjauksia noudattavat, kansallisia piirteitä sisältävät Opetusministeriön strategiat ja linjaukset. Vuosina 2004-2006 on toteutettu valtakunnallinen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistus. Perusopetuksen opetussuunnitelmiin on sisällytetty seitsemän aihekokonaisuutta, joita kentällä jo toimivien opettajien ja opettajankoulutuksesta valmistuvien opettajien on toteutettava eheyttävinä teemoina opetuksessaan.

Profiloitumisensa toteuttamiseksi Kajaanin yliopistokeskus on halunnut selvittää vuosina 1997-2000 yhdessä alueellisten asiakkaiden kanssa toteutetun Kainuun yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämisprojektin (KYTKE 2005) tuottaman osaamisen vaikuttavuuden ja kyseisen osaamisen jatkohyödyntämismahdollisuuden. Tätä varten verkoston aktiivisimpien toimijoiden ja heidän nykyisten taustaorganisaatioidensa johdon keskuudessa on suoritettu kysely projektin jälkeisen yrittäjyys- ja teknologiakasvatustoiminnan, toiminnan nykytilanteen ja toiminnan tulevaisuuden kartoittamiseksi. Samalla on kartoitettu toimijoiden näkemykset aihealueiden laajempaan alueelliseen kehittämiseen liittyen. Sähköiseen kyselyyn vastaajina ja kyselyanalyysin jälkeen suoritettuun kuntakierrokseen osallistujina ovat olleet KYTKE 2005 –projektissa laajimman koulutuksen saaneet pilottiopettajat ja muutamat aktiivisimmat varahenkilöt (vastaus % 94), pilottihenkilöiden koulujen johtajat (vastaus % 85) sekä kuntien sivistystoimenjohtajat tai vastaavat henkilöt (vastaus % 22, vaikuttanut mahdollisesti kuntakohtainen toimivallan delegointi kyselyn kohdejoukkoon kuuluneille perusopetuksesta vastaaville henkilöille).

Kajaanin yliopistokeskus on halunnut selvittää myös mahdollisuudet yhteistyöhön maakunnallisten ja valtakunnallisten yrittäjyyskasvatustoimijoiden kanssa sekä kansainväliseen yhteistyöhön Pro-Entre –hankkeen kanssa. Yhteistyömahdollisuuksia on kartoitettu sähköisten yhteydenottojen ja tapaamisten avulla. Tavoitteena on ollut tuottaa esitys kokonaisuudesta, jolla opettajankoulutusyksikön yrittäjyys- ja teknologiakasvatustoiminta linkitetään maakunnalliseen ja valtakunnalliseen toimintaan. Kartoitus on liittynyt laajemmin Kainuun maakunnan kehittämistyöhön ja sen osarahoittajana on toiminut Kajaanin aluekeskusohjelma.

1.1 KYTKE 2005 –verkoston mukanaan tuomia mahdollisuuksia Kainuun yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämiseksi

KYTKE 2005 –projektin luomalla, tällä hetkellä uinuvalla, (luokanopettajista, aineopettajista, opinto-ohjaajista, alakoulujen, yhteiskoulujen ja lukion johtajista tai varajohtajista koostuvalla) verkostolla on koulutuksen sekä aihealueiden testaustoimintaa ja asemamuutoksia sisältävien työkokemusten mukanaan tuoma valtava osaamispääoma. Verkoston toimijoista seitsemän henkilöä ovat valmiita toimimaan yrittäjyys- ja teknologiakasvatusaihealueiden kouluttajana. Kaikkiaan 20 pilottihenkilöä on halukkaita osallistumaan tulevaisuudessa yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämistyöhön.

Verkoston osaamispääoman hyödyntäminen osana Kajaanin yliopistokeskuksen Aikuis-koulutuksen koordinoiman Kainuun kuntien opetusalan työryhmän toimintaa sekä Kajaanin opettajankoulutusyksikön opettajankoulutusta ja Kajaanin normaalikoulun ohjattua harjoittelua luo vankkaa pohjaa kainuulaisten toimijoiden tulevaisuuteen suuntautuvalla kehittämistoiminnalle ja edessä olevalle rakenteelliselle muutokselle.

Verkoston toimijajoukosta on mahdollista löytää kuntien opetussuunnitelmaprosessointiin, foorumityöskentelyyn, toiminnan resursointiin sekä pilottihenkilöiden osaamisen hyödyntämiseen liittyen ns. hyviä käytäntöjä (Liitteet 1a-g). Käytäntöjen arviointiin, mallintamiseen ja jakamiseen on jatkossa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Opettajia on hyvä osallistaa opetussuunnitelman kehittämistyöhön esimerkiksi avaamalla heille entistä selkeämmin sekä kunnan tason että koulun tason foorumityöskentelyä myös sidosryhmien osallisuuden ja erilaisten alueellisten strategioiden jalkaannuttamisen näkökulmista. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatus kilpailee foorumeiden ajasta kaikkien muiden asioiden rinnalla. Mikäli toimintaa saadaan systematisoitua, päästään foorumityöskentelyssä kiinni pitkäjänteiseen kehittämistoimintaan ja sen resursointiin. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa myös virtuaalifoorumimahdollisuudet maakunnallisessa kanssakäymisessä.

Verkoston toimijajoukko on esittänyt yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämiseen liittyviä toiveita ja suosituksia Kajaanin yliopistokeskuksen opettajankoulutusyksikölle ja

normaalikoululle. Näiden tarpeiden tyydyttämismahdollisuuksista on jatkettava keskustelua maakunnan sisällä. Keskusteluissa olennaista on Kainuussa olemassa olevan osaamisen johtaminen ja korkeatasoinen hyödyntäminen niin oppilaitosten, kuntien kuin maakunnan sisällä KYTKE 2005 –projektissa saatujen kokemusten ja sen jälkeen toteutetusta toiminnasta saatujen kokemusten pohjalta.

Verkoston työskentelylle antaa hyvän pohjan toimijoiden positiiviset näkemykset yhteistoiminnan tarpeellisuudesta sekä oheinen heidän laatimansa Kainuun yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen SWOT-analyysi (Liite 2).

Keskusteluun on uusina asioina tuotava mukaan opettajaksi opiskelevien yrittäjyyspedagogiikan jakson ja ohjatun harjoittelun mukanaan tuomat mahdollisuudet, valmistuvia opettajia ja myös kentällä työskenteleviä opettajia koskeva työssä oppimisen suunnitelmatyöskentely, eläkkeelle jääneiden opettajien mahdollinen kummitoiminta, sosiaalisen median mahdollisuudet kanssakäymisessä sekä tutkimus ja kehitystoimintaa koskeva muu maakunnallinen, kansallinen ja kansainvälinen verkottuminen. Maakunnassa eri asteiden sisällä ja välillä, kansallisesti Pohjoinen liiketoiminnallinen kyvykkyys –ohjelman kanssa, harjoittelukoulujen yhteistyöverkoston (eNorssi) toiminnan kanssa, ESR:n Manner-Suomi –ohjelman Yrittäjyyskasvatusmittaristo, YES-yrittäjyyskasvatuskeskukset ja NY Yrittäjyyskasvatuksen polku –hankkeiden kanssa sekä ammatillisen opettajankoulutuksen kanssa, kansainvälisesti muun muassa ProEntre–hankkeen kanssa.

Tulevaisuussuuntautunut pitkäjänteinen verkostoyhteistyö osaamisen johtamisen näkökulmasta vaatii yhteisen vision ja osaamisstrategian laatimisen. Laatimisessa on hyvä ottaa huomioon opetusministeriön hallinnonalan yrittäjyyskasvatuksen suuntaviivojen sisältämä Euroopan parlamentin ja komission mukainen yrittäjyyden määritelmä.

Yrittäjyys liittyy yksilön kykyyn muuttaa ideoita toiminnaksi. Siihen kuuluu luovuus, innovointi ja riskinotto sekä kyky suunnitella ja hallita projekteja tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä tukee jokaista yksilöä päivittäisessä elämässä kotona ja yhteiskunnassa, tekee työntekijöistä tietoisempia työnsä laajemmista yhteyksistä ja antaa heille paremmat valmiudet hyödyntää erilaisia mahdollisuuksia sekä tarjoaa perustan yrittäjille, jotka ryhtyvät yhteiskunnalliseen tai kaupalliseen toimintaan.

Yrittäjyyskasvatus on yrittäjyyttä ammatinharjoittamisena huomattavasti laajempi käsite. Se pitää sisällään sekä aktiivisen ja oma-aloitteisen yksilön, yrittäjämäisen oppimisympäristön, koulutuksen ja yrittäjyyttä tukevan toimintaverkoston yhteistyön että yhteiskunnan aktiivisen ja toimintaa tukevan politiikan. Yrittäjyyskasvatuksen tuloksena syntyy yritteliäisyyttä kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja myös yritystoiminnan vahvistumista ja uutta yritystoimintaa.

Yleissivistävässä koulutuksessa pääpaino on yrittäjämäiseen toimintatapaan, myönteisiin asenteisiin sekä yrittäjyyteen liittyvissä perustiedoissa. Toisella asteella ja korkeasteella osaamista syvennetään ja mukaan tulevat myös yritystoimintaan liittyvät valmiudet.

Oulun lääninhallituksen mukaan Kajaanin yliopistokeskuksen koordinoima opetusalan täydennyskoulutuksen työryhmä on valtakunnallisesti ainutlaatuinen. Työryhmä on jo aiemmin pohtinut opetushenkilöstön pitkäjänteisen täydennyskoulutuksen suunnittelun mahdollisuutta. Suoritetun kartoituksen mukaan kunnat ovat organisoineet yrittäjyys- ja teknologiakasvatustoimintaa hyvin eri tavoin. Näin ollen työryhmälle on laadittu erillinen esitys aihealueiden täydennyskoulutuksen suunnittelutyön prosessointiin. Prosessoinnissa on esityksen mukaan otettava huomioon työryhmän heterogeenisuus kuntien edustuksen suhteen, jäsenten oma tietoisuus yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksesta sekä näihin aihealueisiin liittyvä oma mielenkiinto, kunkin kunnan päätöksentekoprosessit opetushenkilöstön täydennyskoulutuksen suhteen ja jo sovitun työryhmän vuosikellon käytön täydentämisessä tarvittavat toimenpiteet.

1.2 Kajaanin yliopistokeskuksen yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen osaamisen ja verkostoitumisen mukanaan tuomia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen kehittämistyöhön liittyen

Kajaanin yliopistokeskuksen toimijat ovat aloittaneet 18.11.2008 yhteistyön Kajaanin ammattikorkeakoulun yrittäjyysopettajien kanssa yhteisen Kainuulaiset yrittäjyyspolut kuvauksen laatimiseksi ja mahdollisen yhteisen hankkeen toteuttamiseksi. Yhteistyö on lähtenyt erittäin hyvin liikkeelle. Vuoden loppupuolella ryhmän toimintaan on osallistunut myös tutkimusasiamies Sari Salmela ja toimintaa on esitelty myös ohjelmajohtaja Jyri Kokkoselle. Toimintaa jatketaan vuoden 2009 puolella.

Tällä hetkellä Kajaanin ammattikorkeakoulussa perusopintoihin sisältyy ulkoiseen yrittäjyyteen eli liiketoimintaan liittyviä muutaman opintopisteen kursseja. Intotalo tarjoaa Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoille luovuus käytännössä, yrittäjyys käytännössä, liiketoimintasuunnitelma ja yrittäjyysjärjestelmä –kursseja, joiden tavoitteena on uuden liiketoiminnan käynnistyminen. Kajaanin ammattikorkeakoulussa on suunnitteilla innovatiivisuuden kehittämiseen liittyvä hanke.

Kainuulaiset yrittäjyyspolut kuvauksen etenemisen ja korkeakoulujen aikuiskoulutukseen liittyvän selvitystyön valmistumisen myötä mukaan toimintaan on hyvä sitoa Kainuun lukioiden, Kainuun ammattiopiston ja Intotalon toimijat.

Tällä hetkellä Kainuun lukioissa noudatetaan valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden lisäksi maakunnallisia perusteita, jotka on kirjattu opetussuunnitelmiin. Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys aihekokonaisuuteen liittyen maakunnallisissa perusteissa todetaan seuraavaa: Opiskelijat tutustuvat Kainuun elinkeinostrategiaan. Oppilaitoksissa tehdään yhteistyötä alueen yritysten ja yhteisöjen kanssa. Oppilaskunta osallistuu aktiivisesti oppilaitoksen ja maakunnan kehittämistyöhön. Teknologia ja yhteiskunta aihekokonaisuuteen liittyen maakunnallisissa perusteissa todetaan seuraavaa: Opiskelijoita kannustetaan monimuoto-opetuksen hyödyntämiseen opiskelussa. Joissakin lukioista on myös yrittäjyys- tai teknologiakasvatukseen liittyviä valinnaisia kursseja. Kainuun lukioista Kajaani, Kuhmo, Paltamo ja Sotkamo ovat tehneet yhteistyötä Intotalon kanssa ZestMakers-valmennusten tiimoilta.

Tällä hetkellä Kainuun ammattiopistossa noudatetaan valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden linjausta, jossa perusopintoihin sisällytetään ulkoiseen yrittäjyyteen eli liiketoimin-

taan liittyviä muutaman opintopisteen kurseja. Aikuiskoulutusyksikkö Edukai tarjoaa ammattitutkintoa suorittaville aikuisille yrittäjyysmoduulia ja myös erillistä yrittäjän ammattitutkintoon valmistavaa koulutusta. Lisäksi Edukai on aloittanut yhteistyön Intotalon kanssa. Intotalon rooli on enemmän yrittäjyyden asenteissa, liiketoiminnan ideoinnissa sekä markkinoinnissa ja myynnissä. Edukain vastuulla on lähinnä taloushallinnon, kuten rahoitus- ja tukiasioihin ja verotukseen liittyvä koulutus sekä tutkintosuoritukset.

Kajaanin yliopistokeskuksen opettajankoulutusyksikkö tarjoaa opiskelijoilleen yhteistyössä Intotalon kanssa Intoakatemia 25 op kokonaisuutta. Tähän yhteistyöhön on mahdollista entistä tiiviimmin liittää mahdollisten Pro gradu tutkielma-aiheiden esiin nostaminen.

Kajaanin yliopistokeskus on aloittanut yrittäjyyskasvatukseen liittyvän verkostoitumisen Kainuun TE-keskuksen kanssa. Jatkossa yhteistyötä on hyvä rakentaa tiiviimmäksi yrityspalvelupäällikön ja Kainuun alueen seudulliset yrityspalvelut –projektin kanssa positiivisen Kainuu kuvan rakentamiseen ja rahoitusmahdollisuuksien selvittämiseen liittyen.

Kajaanin yliopistokeskus on Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa osallisena Oulun yliopiston koordinoimassa Pohjoinen liiketoiminnallinen kyvykkyys –ohjelmassa Pohjois-Suomen kokonaisuuden seuraamisessa ja yhteishankemahdollisuuksien jatkokartoittamisessa. Yhteistyötä Pohjois-Suomen toimijoiden kanssa voidaan täsmentää seuraamalla erilaisten verkostohankkeiden rakentamista ja osallistamalla niihin aktiivisesti mahdollisimman varhaisesta vaiheesta lähtien.

Kajaanin yliopistokeskuksen normaalikoulu on osa harjoittelukoulujen valtakunnallista eNorssi-verkostoa. Kajaanin opettajankoulutusyksiköllä on edustus eNorssi –hankkeen johtoryhmässä ja Kajaanin normaalikoulun edustaja toimii yrittäjyyskasvatustyöryhmän puheenjohtajana. Jatkossa on hyvä tiedottaa vahvemmin Norssi www-sivustoista Kainuun kuntien perusopetuksen yhteistyön yhteydessä.

Kajaanin yliopistokeskuksen normaalikoululla on edustus Opetusministeriön yrittäjyysohjausryhmässä. Toiminnan tavoitteena on vaikuttaa valtakunnallisiin linjauksiin sekä seurata OPM:n ja OPH:n rahoittaman yrittäjyyskasvatustoiminnan etenemistä. Kajaanin normaalikoulun edustaja toimii myös Manner-Suomi -ohjelman ESR hankkeiden Yrittäjyyskasvatuksen mittaristo ja YES-yrittäjyyskasvatuskeskukset ohjausryhmien varapuheenjohtajana. Tavoitteena on toteuttaa vuonna 2009 kyseisten hankkeiden alkukartoitukset, joiden tuloksia voidaan hyödyntää suhteessa laajempiin kokonaisuuksiin. Muihin Manner-Suomi –ohjelman ESR hankkeisiin liittyen Intotalo on saanut toteutettavakseen paikallisen NY Yrittäjyyskasvatuksen polku –hankkeen toiminnan. Muiden ESR hankkeiden osalta rahoituksen jo saaneita HOPE – yrittäjyysintention synnyttäminen ammatil-

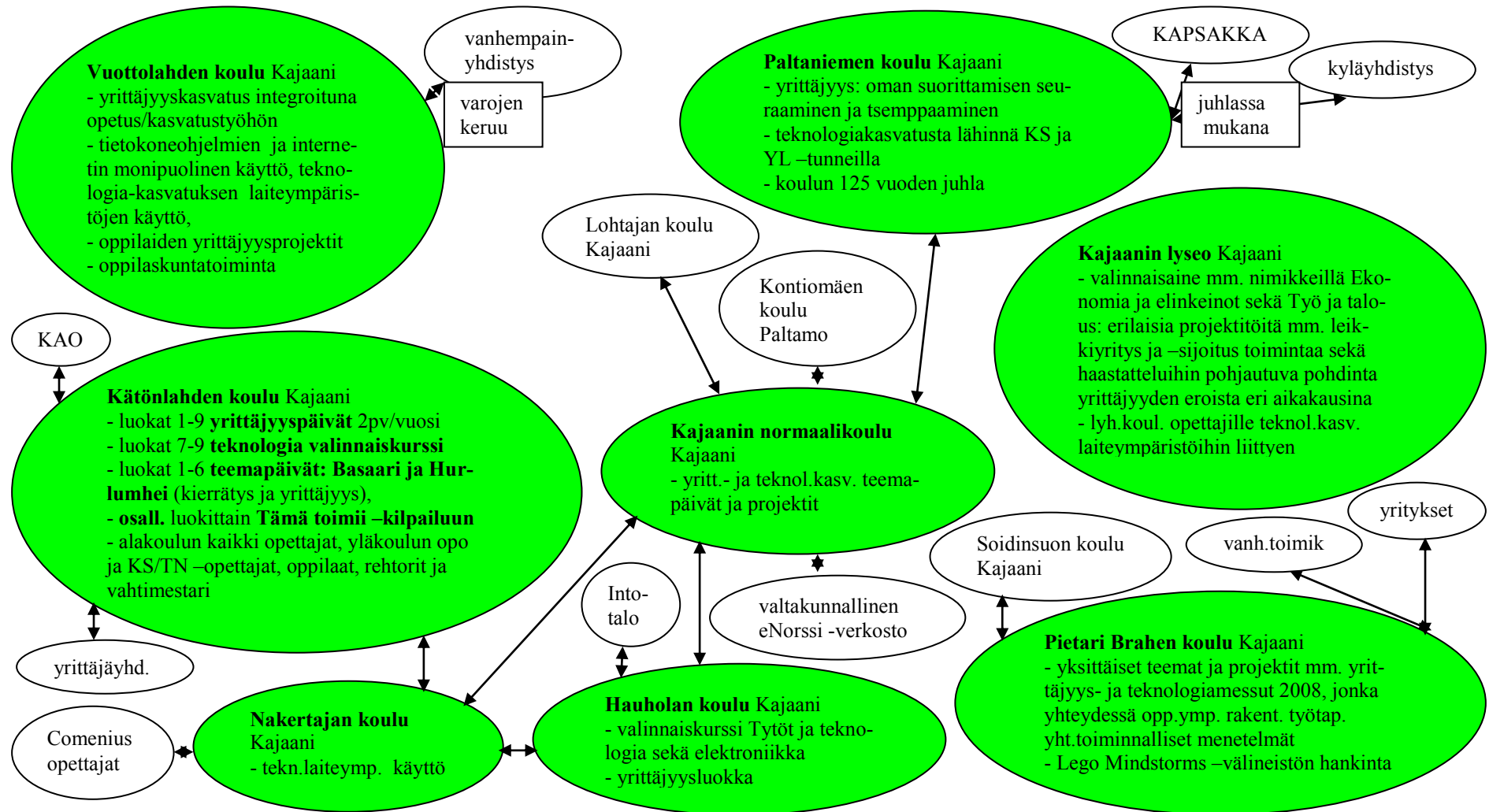
lisissä perustutkinnoissa ja Kasvu yrittäjyyteen – innovatiiviset yrittäjyyspolut yläkoulusta ammattikorkeakouluun –hankkeita tarkastellaan vuoden 2009 puolella uudelleen, kun niiden toiminta on lähtenyt liikkeelle ja tunnistetaan niiden mukanaan tuomat mahdollisuudet suhteessa Kainuun maakunnalliseen toimintaan.

Kajaanin yliopistokeskus ja Kajaanin ammattikorkeakoulu ovat mukana Yrittäjyysfoorumi / Yrittäjyyden kehittäminen korkeakoulujen toimintatavoissa –hankkeessa, jonka toimintaa seurataan osallistumalla järjestettäviin yhteistapaamisiin. Tässä yhteistyössä on mukana myös Kajaanin ammattikorkeakoulu.

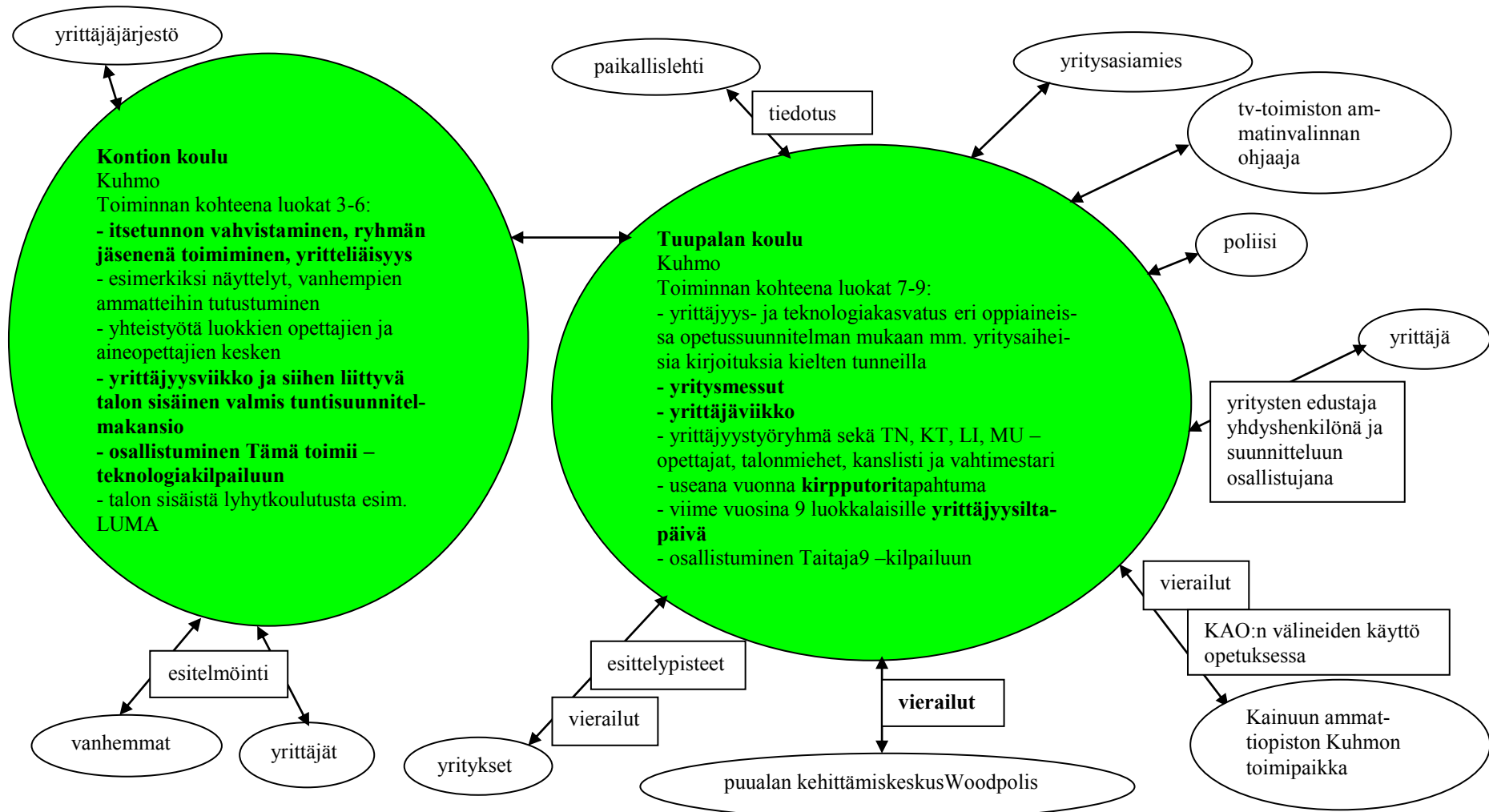
Kajaanin yliopistokeskuksen on vuoden 2009 puolella hyvä linkittyä HSE Pienyrityskeskusten toimintansa aloittaviin Entrepreneurial University ja Entrepreneurship Education Development – EntreDev –hankkeisiin.

Kajaanin yliopistokeskuksen on hyvä tutustua tarkemmin myös Joensuun yliopiston Kasvatustieteen tiedekunnan tarjoamaan Yrittäjyyskasvatuksen perusopinnot verkko-opintoina 26 op kokonaisuuteen samoin kuin Tampereen yliopiston opettajankoulutuslaitoksessa alkavaan opettajankoulutuksen Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot – kokonaisuuteen.

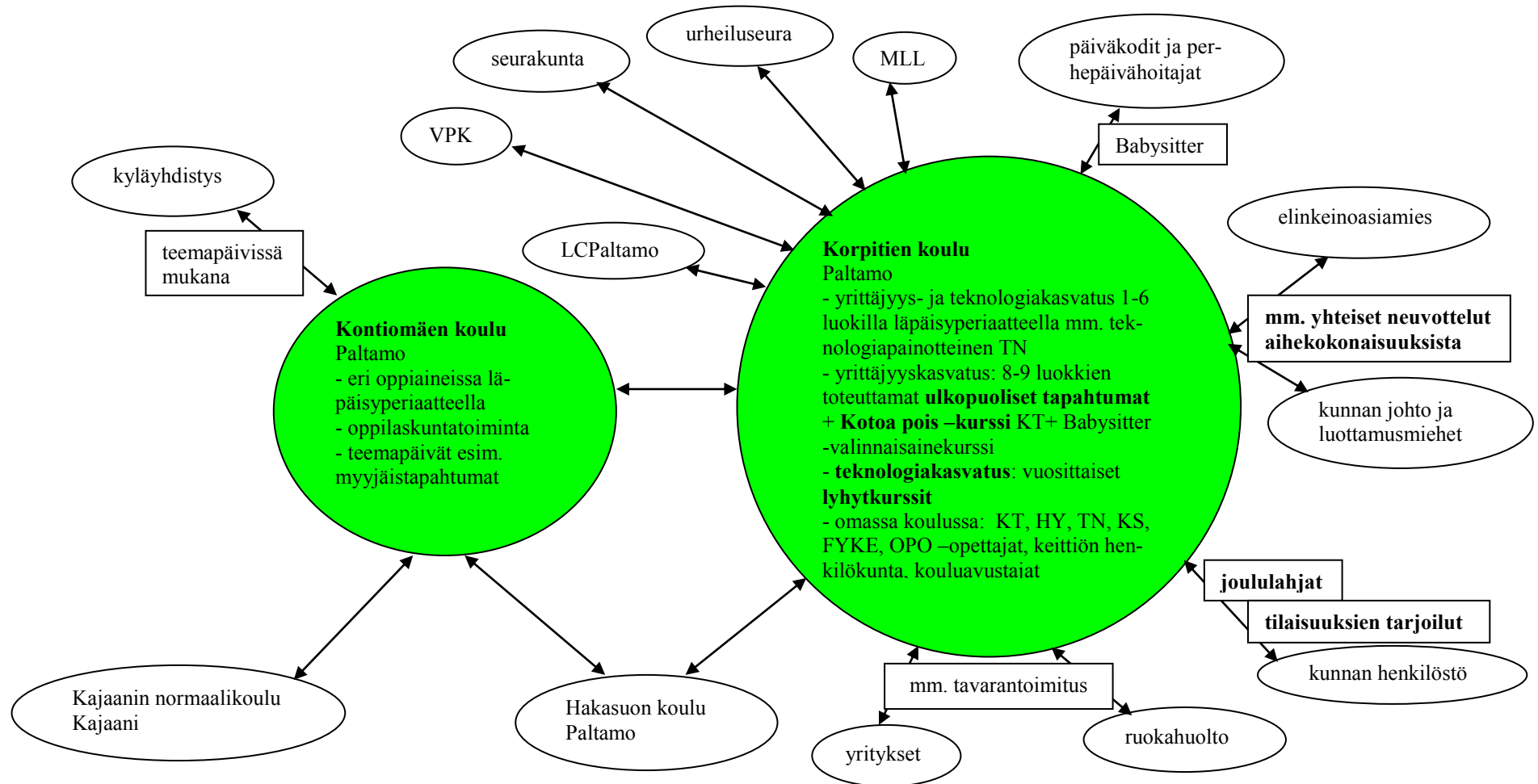
ProEntre –hankkeen ja muiden esille nousseiden kansainvälisten hankkeiden jatkokehittelyyn Kajaanin yliopistokeskuksen on hyvä liittyä siten, että on selvitetty itselle mitä hyötyä kumppanuudesta halutaan ja mihin osioihin osallistutaan ja millaisin resurssein. Tässä yhteydessä on erityisesti huomioitava alueiden kehittämistoiminta ja verkottumismahdollisuudet myös opettajankoulutusta laajemmin.

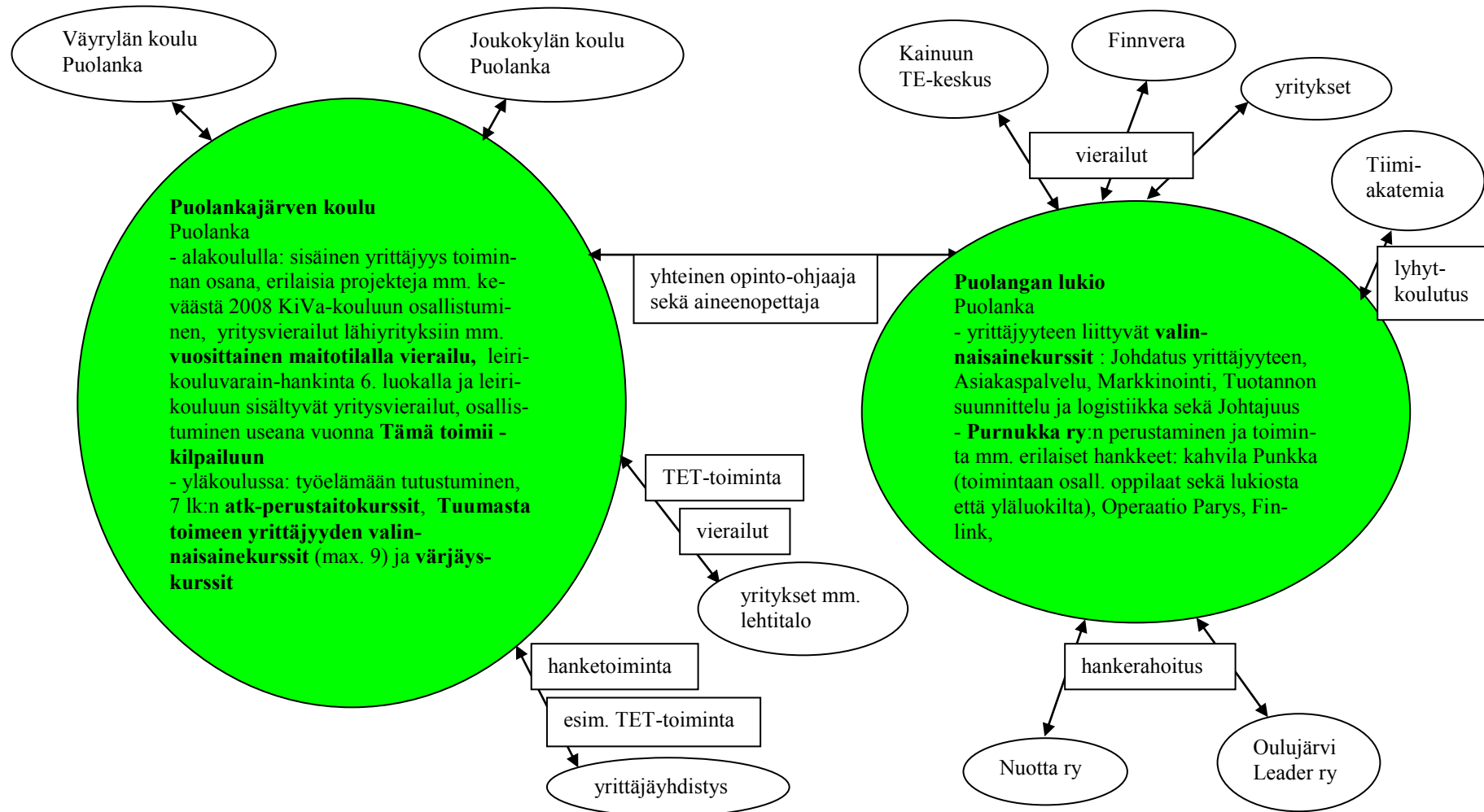
Liite 1a. Yrittäjäyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

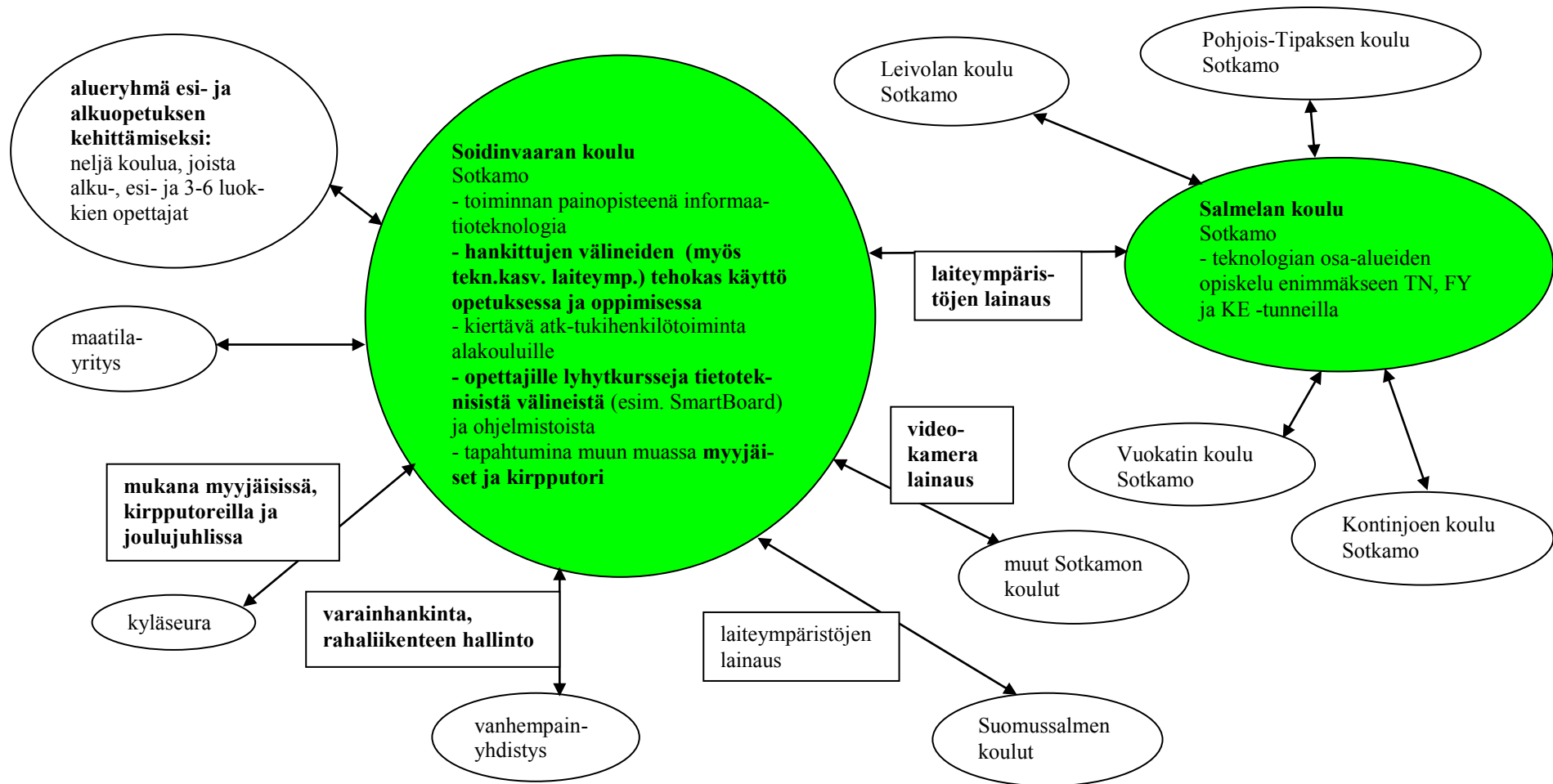
Liite 1b. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

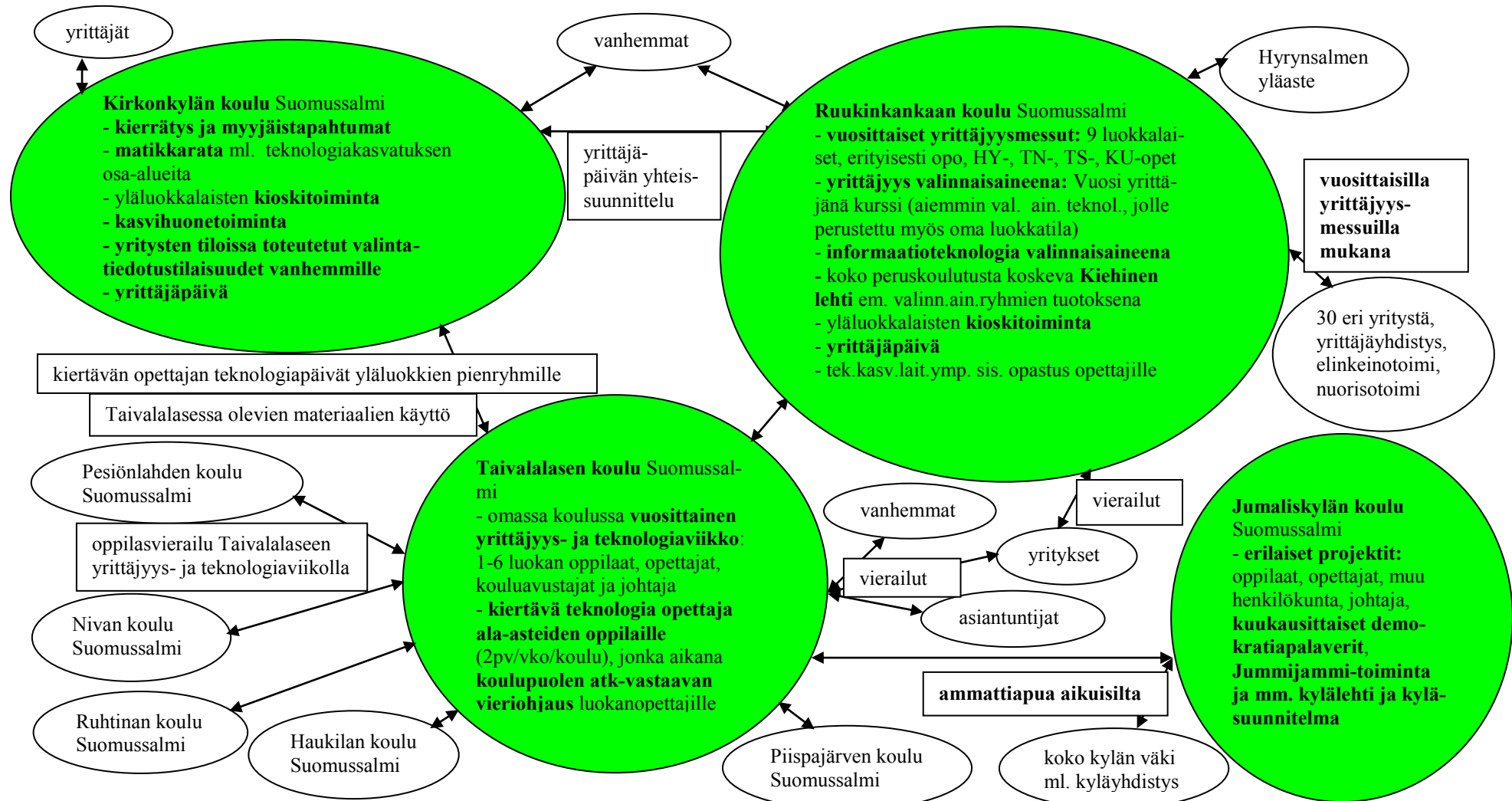
Liite 1c. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

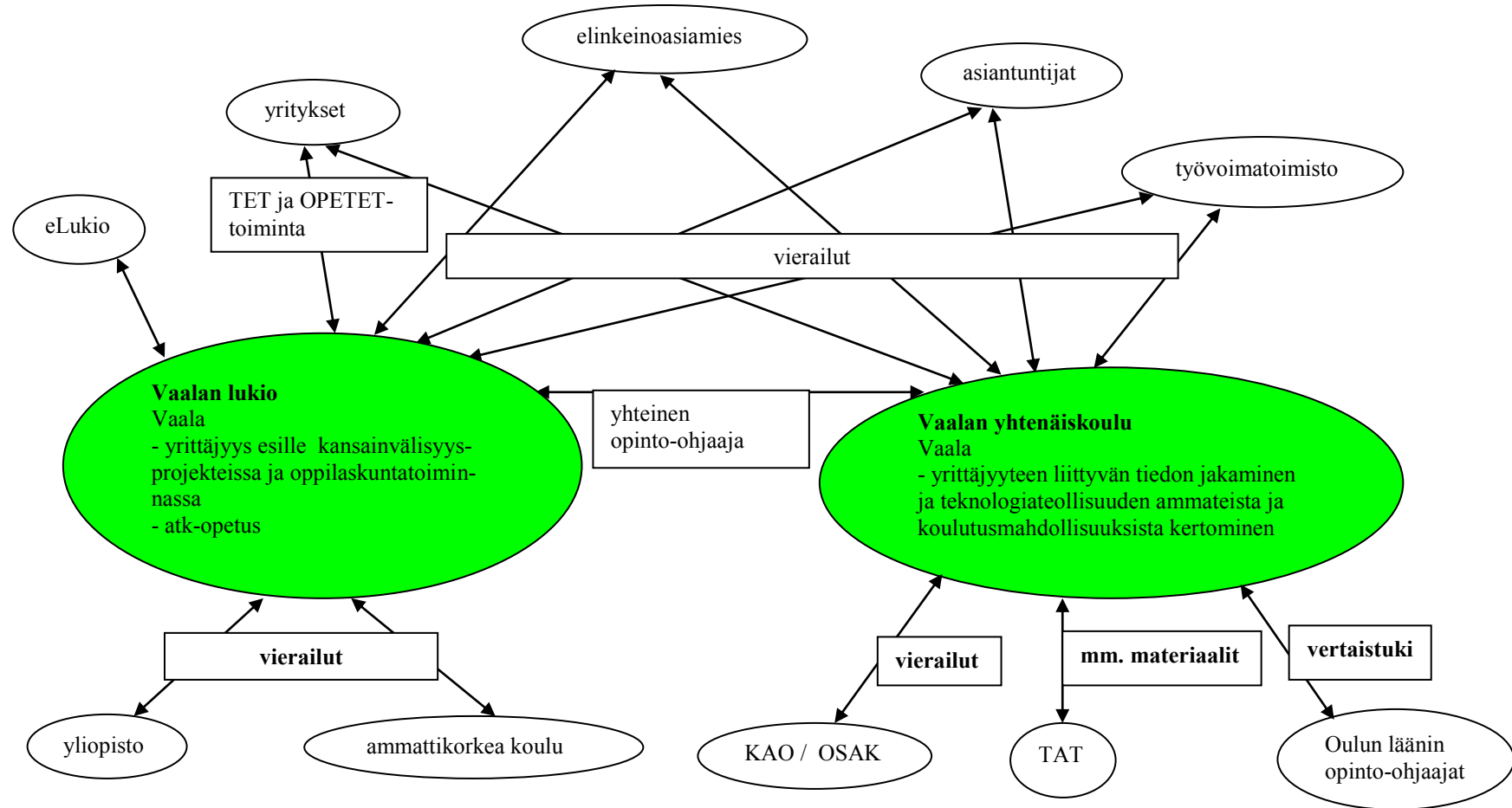
Liite 1d. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

Liite 1e. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

Liite 1f. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

Liite 1g. Yrittäjyys- ja teknologiakasvatukseen liittyvää toimintaa koulussa, kunnan koulujen, ns. KYTKE 2005 –verkoston ja muiden toimijoiden kesken.

Liite 2. Toimijoiden (n=25 ja n=7) laatima Kainuun yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen swot

<p>Tämän hetken vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Toimijoita viime KYTKE-projektin jälkeen vielä töissä.” • ”Vahvuudet löytyvät varmasti sieltä päin eli edellisen kysymyksen yksiköiden tarjoamasta tietotaidosta. - Kainuun menestyminen tulevaisuudessa vaatii joka tapauksessa voimallisempaa yrittäjyyttä ja yrittäjäasennetta. Yhä nuorempana juurrutettu yrittäjyys palvelee koko Kainuun menestymistä.” • ”Meillä on hyvät resurssit toteuttaa täydennyskoulutusta; OKY:n täky, Kesäyliopisto, Maakuntakorkeakoulu ja AMK.” • ”Maakunnassamme on asian osaavia ja innostuneita ihmisiä, joten hihat heilumaan. Maakuntamme tarvitsee tulevaisuudessa yhteistyökykyisiä, yritteliäitä ihmisiä, muuten maakunta tyhjenee. Kasvataan heitä yhdessä.” • ”Mielestäni ainakin Suomussalmella yritykset hyvin mukana yhteistyössä koulujen kanssa.” • ”Vahvuuksina ovat toteuttamiskelpoiset opetussuunnitelmat.” • ”Vahvuutena monien alan yritysten läheisyys ja työpaikat.” • ”Maakunnassa on osajia ja Kajaanin yliopistokeskus, opiskelijat ja normaalikoulu on hyvä toimintaympäristö” • ”Yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen osaaminen on vahvuus. Tiedän ainakin, että Kajaanin amk on pitkällä peliohjelmoinnin koulutuksen suhteen ja siellä on moderni kehitysympäristö. Oma koulutusohjelmani, tietojenkäsittely, sopi viime viikolla peliohjelmoinnin opetuksen yhteistyöstä Kajaanin amk:n kanssa. Meillä peliohjelmointikoulutus alkoi nyt syksyllä. Itsekin olen siinä hieman mukana, 3D-matematiikka.” • ”joka kunnassa joku KYTKE koulutuksen käynyt.” • ”+ myönteinen asenneilmapiiri” • ”Vahvuudet ovat innostuneissa projekteja tekevissä opettajissa.” • ”Vahvuutena on kampuksen "avainopettajat", jotka jaksavat viedä asiaa eteenpäin.” • ”Vahvuudet: Meillä olisi valmius maakunnalliseen yhteistoimintaan, siitä on puhuttu paljon, ja motivaatiokin eri kunnissa on olemassa.” • ”vahvuus: Kajaanin yliopistokeskus, Snowpolis, Woodpolis, Talvivaara” • ”Suurin vahvuus on varmasti jo hankittu kokemus. Yhtenä vahvuutena voisi olla myös pakko. Jos emme tee mitään esim. yrittäjyyskasvatuksen alalla, tulevaisuus on synkkä.” 	<p>Tämän hetken heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Hiipuu toiminta, uusia pilotteja olisi hyvä kouluttaa.” • ”Selkeä strategia puuttuu, - asia pitäisi ymmärtää myös ylimmissä päätöksentekoeuromissa” • ”Kehitettävänä osiona on nykyisen tekijähenkilöstön sitouttaminen asiaan.” • ”...taitavat ajautua yrittävät opettajat muille aloille opettajatyöstä?!” • ”Kaikki opettajat eivät koe asiaa tarpeelliseksi” • ”- resurssit rajalliset” • ”Kainuun tilanne juuri nyt - uusia tuulia aivan varmasti.” • ”Kuntien heikko taloudellinen tilanne heijastuu suoraan kouluihin. Kaikki ylimääräinen on jo nipistetty.” • ”Taloudellinen tilanne heikko, vaikea panostaa” • ”Kun aihe / aine ei ole ns. oppikirjassa, tahtoo unohtua, että mahdollisuutena on yläkoulun valinnaisaine.” • ”KYTKE 2005-projektin myötä Kainuu on ollut edelläkävijänä, mutta moni osallistuja on jo siirtynyt eläkkeelle. Oppimisympäristöt vaativat uusia satsauksia kunnissa.” • ”Jos innostuneiden opettajien into syystä tai toisesta laantuu, niin siinä piilee myös samalla sen heikkous.” • ”Opettajistossamme on tapahtumassa sukupolven vaihdos joidenkin aineiden kohdalla, joita yrittäjyys- ja teknologiakasvatus erityisesti koskee, joten pitemmän aikavälin suunnittelu on hivenen vaikeaa.” • ”Heikkoutena on kansalaisten heikko "yleissivistys" yhteiskunnan hahmottamisessa, taloudellisten asioiden heikko tietämys, yhteiskunnallisen vaikuttamisen heikot valmiudet, järjestöjen merkitystä ei hahmoteta.” • ”Emme ole saaneet toimintaa käyntiin, koska tietotaito puuttuu. Tekijöitäkin voisi olla, mutta aikaa puuttuu.” • ”Perusopetuksessa on niin paljon opetussisältöjä, että erillisenä aihekokonaisuutena asia ei oikein toimi. Sisällöt kannattaisi liittää johonkin oppiaineeseen. Osa onkin esim. Fys/kem oppisisällöissä ainakin auttavasti.” • ”pitkät välimatkat, kuntatalouden kireys”
<p>Tulevaisuuden mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Vahvuutena on aikaisempi valmis verkosto yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksessa, jonka kautta olisi mahdollista nopeasti levittää koulutusta/tietoa/ideoita aihepiiriin. Tarvittaisiin uusi piristysruiske esim. projektin puitteissa.” • ”Tulevaisuuden mahdollisuuksia paljon esim. UPM:n jälkihoitoon liittyen.” • ”Meillä olisi täysi mahdollisuus luoda maakunnallinen, käytännönläheinen opetussuunnitelma yrittäjyys- ja teknologiakasvatuksen hyvään toteuttamiseen koko maakunnan alueella.” 	<p>Tulevaisuuden uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • ”Uhkana resurssien vähäisyys johtaa helposti toiminnan hiipumiseen ja toimijoiden väsymiseen.” • ”Tulevina vuosina perusopetuksen budjettia vielä pienennetään. Tämä ei voi olla näkymättä koulujen opetuksessa.” • ”Taloudelliset asiat, ei ole resurssia.” • ”Uhkana opettajien jaksaminen. Miten opettaja jaksaa ja uskaltaa lähteä mukaan, kun pelkän normaalin arjen vetäminen käy jo työstä. Opettajat pitää saada ymmärtämään, että yksi jaksamista auttava keino voivat olla esim. juuri nämä hankkeet. Huolestuneempi olen teknologiakasvatuksesta kuin yrittäjyyskasvatuksesta.” • ”Miten saada porukat innostumaan asiasta”